

AFTURSVAR

til

Jóhann Simonsen, lögtingsmann.

Vildi ekki gjort tær órett, Jóhann. Men aftan á hva lisið grein tina eri eg í iva um haldgóðskuna í stoðu tinni í læknamálinum saman við mæ.

Í nevdinni vóru tú, S. P. Zachariassen og eg samdir.

Vit skiltu sáttmálan millum sóknarstýrið í Klakksvík, landsstýrið og Kampmann soleiðis, at landsstýrið sambært petti 5 í honum hevði bundið seg og sínar flokkar til at fremja valið av einum sjúkráhusstýri fyri Norðoyar eftir Norðoyinganna ynski.

Or vit triggjar lögdu fram álit og uppskot sambært hesa stoðu.

Vit báðir vóru samdir um, at sjúkráhusstýrið valt soleiðis sum sambandsmaðurin Samuelsen og flkf. -maðurin Long høvdu haft á máli sum ein møguleika — uttan tó sjálvir at vilja seta uppskotið fram — var í strið við Norðoyinganna vilja og ynski. Vit hildu báðir, at eitt sjúkráhusstýrið, sum kom at fáa sín meirluta frá landsstýrinum og landsstýrisflokkinum uttan minst ávirkan frá Norðoyingum vildi vera at koma frá øskuni í eldin. Ein kundi tí ikki taka undir við einum tilikum uppskoti.

Nevndarinnar stoðan varð so tann, at Tr. Samuelsen og R. Long settu einki uppskot fram, meðan tú, Zachariassen og eg vóru samdir um at seta fram aftur sama uppskotið, sum Norðoyingar høvdu haft frammi á tingi.

Hvussu tað barst í band at Zachariassen aftan á, hann hevði samtykt at ganga saman við okkum, uttan orð til okkara setti uppskotið fram, ið Long og Samuelsen høvdu haft á máli, er mæ eitt dulmál.

At tú beint móti stoðu tinni í nevdinni greiddi atkvøðu fyri hesum uppskoti, tá ið tú fekkst at vita, at tað við hjálp frá Erlendi og hinum partamønnum tinum vildi verða samtykt kortini kann kanska fyrigevast tær á tjóðveldiskontoina.

Men um tú, sum grein tín tykist at siga, hevur verið vitandi um og hevur góðtikið frammanundan Erlends lögvatasklyfti til landsstýri, ert tú sami maður sum hann Norðoyingar vilja tá hava líka ílt við at gloyma tær sum teir hava við at gloyma honum hansara svikagerð móti teimum hesa ferð eins og hina ferð, tá ið hann á tingi tók til orða fyri at fella høvuðstáttin í teirra uppskoti.

Tað var henda stoða Erlends, ið aftrat øðrum feldi læknamálið á tingi, og sum hevði sína stóru skuld í, at landsstýrið fekk fulltræði at greiða læknamálið eftir sínum høvdi.

Tað er sostatt Erlends móstoða í málinum, tá ið mest ráddi um, sum eigur sín stóra part av skuldini fyri, at landsstýrið slapp so langt sum at heinta Parkeston til Foroyar.

Tað viknar ikki, Jóhann góðin, um iva mín ter viðvíkjandi, at tú loyvir

tær á prent at filast á stoðu mína Parkeston viðvíkjandi, tí av øllum tí, ið nú er framkomið, veitst tú:

1) at eg á fundi í Klakksvík tók greiða stoðu og fekk — við at fáa Halvorsen fyri fólksins skuld at vilja fara í læknafelegið — eitt grundarlag til vega fyri eini í frið og semju endaligari loysn av læknafrættini,

2) at eg á fundum í sjúkráhusstýrinum, í landsstýrinum og saman við læknum havi hildið somu stoðu, ið var góðtikið av Norðoyingum,

3) at eg á tingi í talu og við positivum uppskotum havi barst fyri at fáa málið loyst á sakligum grundarlagi samsvarandi Norðoyinganna ynski,

4) at eg á fundi í statsministeriinum har Hedtoft hevði forsæti, og har lögmaður, fólkatingsm. Poulsen, Højgaard, foroyiska læknafelegsformaður, Hans Debes-Joensen, landsleknir, danski læknafelegsformaður og nógvir aðrir vóru til staðar, mótmælti lögmannsins kravi um politihjálp frá Danmark í læknamálinum,

5) at eg á fundi í fólkatings statsministara rúmi mótmælti landsstýrisins stoðu og gerðum í læknamálinum, frálegði mæ alt annarsvarið fyri tað, ið var í gerð, og sum kom at standast av tí (at eg ikki heldur enn nakar annar kundi nokta, at ministarar og flokkar vóru bundnir av orði og lyftum sínum er sjálvanda),

6) at eg á øllum teim mongu fundum í statsministeriinum um Parkeston mótmælti landsstýrisins krav um at Parkeston skuldi herja á,

7) at tað skyldaðist mínum initiativi, at áheitan fór til sóknarstýri um at taka upp nýggjar samráðingar,

8) at eg stuðlaði sterkt undir at fáa so góðan mann sum Kampmann upp í leikin,

9) at eg sjálvandi yvir fyri Kampmann eins og yvir fyri einum hvørjum, ið hevði við læknamálið at gera, loyvið mæ at biðja um samráðing og tók mæ høvi at siga mína meining og geva míni ráð,

10) at eg ikki bara á lokaðum fundum men eisini í pressuni so harðliga sum eingin legði út í strið móti Parkeston's áherjan,

Hetta alt vita Norðoyingar og flestir lesandi menn. Takið tað kortini upp aftur fyri at lýsa teg í tínum ábreiðslum.

Norðoyingar hava takkað mæ, Jóhann. Tú kanst so av politiskum grundum siga annað. Tað er tær fyrigivið.

Men tvírodd vilja Norðoyingar neyvan tola í læknamálinum.

Í Havn, tann 25.—8.—55.

P. M. Dam.

„Eftir fólksins vilja“.

Tað er eitt, at menn gera mistøk á tingi; men at fara at reypa av teimum í blóðnum, er nakað nógv av tí góða. Aftan á hava latið alt valdið í sjúkráhusstýrinum upp í hendi á dyggastu mótskøðum Norðoyingum, kemur Jóhann Simonsen, ið ein skuldi hildið hevði eitt lítið sindur av skili í hesum máli, og sigur fólki frá, at hetta hava tjóðveldismenn gjørt fyri „at loysa læknamálið eftir fólksins vilja“. Væl er tað soleiðis, at tað sjáldan er nakað mark fyri, hvat 14. sept. kann leggja mótskøðum sínar undir, men at Jóhann Simonsen, sum ein av tingmonnum Norðoyingum í almennum blað skal hætta sær at tala um „fólksins vilja“ er slíkt hán móti Norðoyingum, at hetta verður honum til slíka skomm, ið aldri botist aftur. Nei, Jóhan, her hevur tú so eiggiliga bæði misfata og svikt „fólksins vilja“. Tú skuldi heldur, eins og javnaðarmenn, staðið við og hildið fast um upprunaligu stoðu tina, tá vart tú annar maður, og tá hevði tú verið við til at staði vakt og vart fólkaaviljan.

Norðoyingar.

Mary Margreth, ið seinasta túr hevði 500 tn., fór út aftur at veiða mikudagin.

Tjóðveldismenn royna at skáka undan svikinum í læknamálinum.

Teir eru vónleyst rendir fastir við at hava verið við til at givið mótskøðum Norðoyingum í læknamálinum hitt avgerandi orðið í nýggja sjúkráhusstýrinum.

„Vilji fólksins“ varð skúgvaður til viks, tá ið ástóð.

Mótskøðum Norðoyingum roknaðu ivaðyst alla tíðina við, at Norðoyingar fóru at geva eftir í læknastríðnum sum fráleidd, og tá ið sagt hevur verið, at Hákon Djurhuusar metan av stoðini var tann, at tá ið royndarstundin einaferð kom, vildi tað visa seg, at tey so nógv umrøddu 95 pst. í roynd og veru í mesta lagi vóru 15 manns.

At tjóðveldismenn hava verið av somu hugsan er einki at ivast í, tí teir hava alla tíðina verið til reiðar at svikt aðalfáttin í læknafrættini: at Norðoyingar finga Halvorsen til lækna. Tað var hetta, ið stríðið snúði seg um; men veruleikin er tann, at teir alla tíðina hava havt ta stoðu, at Halvorsen skuldi beinast burtur. Rubek Nielsen siga starvið frá sær, og síðan skuldi ein triði maður verða settur í teirra stað. At hetta er hitt fjarasta ein kundi koma vilja Norðoyingar skilja. Hetta var at bráðrepa málið, ein óbótlig háðan móti øllum, ið Norðoyingar í dyggari samfýking høvdu barst fyri.

Henda stoða teirra kom eina tyðiligast fram, tá ið málið var fyri á tingi í vár.

SMIRIL

Seinasta leygardag skuldi boltfelagið Royn úr Hvalba til Havnar at leika landskappingardyst. Og av tí at Smiril eftir ferðætlanini ikki kemur inn á Hvalba leygardag, heitti boltfelagið á Smiril um at koma inn á Hvalba eftir teimum — men tað var ógjörlikt — so beinasamir eru teir. Tessvegna noyðdist teir so, fyri at sleppa norður um fjørð, at leiga sær bát út á fjørðin til Smiril. Tað er nú tað at siga, at tað er ikki hvønn dag Hvalbiar boltspælarar heita á Smiril. Men leygardagin 6. august tá kom Smiril inn á Hvalba við bert 4 ferðafólki, sum komu frá Tjaldur; hvussu bar tað til — goldið tey stórri ferðapening enn boltspælararnir og ferðafólkin sum skuldi norður seinasta leygardag? — Hetta er bara eitt greffligt dømi um tann mannarnum, ið mangan verður gjörður, og sum er atvoldin til tað klandur og stríð sum er víða hvar — nettupp av tí at summi fólk njóta stórri rætt í samfelagnum enn summi — tó tey ikki gjalda samfelagnum meira. Tað var nú lítið at sagt tókk fyri um so var at Smiril kom inn — tiansheldur ikki at koma. Tókk fyri óbeinasemi!

Men politibetingin og allar tær hendingarnar, ið tá fóru fram, finga hesar menn at blikna. Teir vóru av hendingunum trýstir til at viðurkenna álvarin í krøvum og stríði Norðoyinga.

Ein skuldi tí trúð, at hesir menn veruliga fóru at taka dyggiliga undir tá ið málið um sjúkráhusstýri kom á ting og ein sameindur fólkaavilji skuldi útinnast og gerast veruleiki; men hvat hendi?

Aðalkrav Norðoyinga: at Norðoyingar skuldi fáa høvi til at hera fram uppskot um valevni til sjúkráhusstýrið fyri Norðoyar, varð skúgvað til viks. Norðoyingar skuldi einki orð hava at siga. Men afturimóti varð avgerðarrætturin í hesum máli latin mótskøðum Norðoyingum í hendi.

Um 14. sept. rópar hetta fyri at fremja vilja fólksins, ja, so er ílt at skilja, hvussu menn tess ætla at fremja fólkaræði.

Henda svikakenda og margháttliga stoða teirra í hesum álvaramálið er komediuspæl við líti, men nú siga Norðoyingar NEI til fleiri komediar frá hesum monnum í hesum máli.